

TORONTÁI

Ára: 75 para	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Bećskerek, Obilityeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára: 75 para
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bećskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

Póthitelt kér a közlekedésügyi miniszter.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, okt. 5.

A közlekedésügyi és földmivelésügyi miniszter a hétszázalékos belső beruházási kölcsönből és a százmillió dináros kölcsönből újabb póthitelt kér.

A közlekedésügyi miniszter harminc millió magyar korona hitelt a Magyarországból hazaszállítandó vasuti park költségeinek fedezésére, százharmincöt millió magyar korona hitelt pedig a Magyarországon rendelt vasuti kocsik kifizetése céljából kér. Továbbá ötszázhuszonhat millió osztrák korona hitel kell a közlekedésügyi miniszternek az Ausztriában megrendelt vasuti anyagok költségeire.

A földmivelésügyi miniszter az állami méntelepek céljára kér tizenkét millió dinár póthitelt.

Gyorgye herceg ügye a minisztertanácsban.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, okt. 5.

A minisztertanács ma délelőtt ülést tartott, amelyen Aleksander király elnökölt. Az ülésen hosszasan foglalkoztak az ország kül- és belpolitikájával. György herceg ügye is tárgyalás alá került. Pasity miniszterelnök egyben felolvasta György hercegnek legutóbb hozzája intézett levelét, amelyben az apanázsára vonatkozó követeléseit bejelenti. A miniszterelnök javaslatára az ügyben a legközelebb összehívandó koronatanács fog dönteni.

Tisztviselői létszámredukálás Ausztriában.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Wien, okt. 5.

A népszövetség tanácsa tegnap tárgyalta az osztrák hitelakciót. A hitelnyujtás egyik lényeges feltétele az, hogy az osztrák kormány csökkentse az állambiztosok létszámát. Hiteles statisztikai adatok alapján megállapították, hogy az államgépezet vezetéséhez szükséges számon jóval felül áll a mostani hivatalnoklétszám. Hiba az is, hogy a szociálista és a kommunista pártok a maguk embereivel tömtek meg a hivatalokat és ez alkalommal olyan elemek kerültek fontos pozíciókhoz, akik a megkívánt képesség és tudás híján fölösleges terhet jelentenek az ország háztartásában.

A kormány még a nemzetgyűlés összehívása előtt lemond.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, okt. 5.

Ribár dr. házelnök és a kormány közös megállapodása szerint a nemzetgyűlést október huszadikára összehívják. A nemzetgyűlési képviselőknek szóló meghívókat a házelnökség már szét is küldte.

Pasity miniszterelnök ma kihallgatáson volt a királynál, akinek a politikai helyzetről referált.

Beavatott körökben azt állítják, hogy a miniszterelnök öfelsége előtt is olyan nyilatkozatot tett, hogy a kormány eltökélt szándéka még a nemzetgyűlés összehívása előtt lemondani. A kormány ezáltal alkalmat akar adni a koronának, hogy a pártok vezetőivel a parlamenti helyzetről tárgyalhasson.

Az utóbbi napokban elterjedt az a hír, hogy a földmives-párt is kombinációba került az esetleges kormányrekonstrukciónál. A földmives-párt tagjai a hirt most megcáfolják. A földmives-párt egyik tagja a „Tribuna” tudósítója előtt kijelentette, hogy a párt minden olyan kormánnyal szemben, amely nem változtatja meg gyökeresen a mostani kormány politikáját és amely nem viszi keresztül az alkotmány alapos revízióját, ugyanolyan álláspontot fog tanusítani, mint a Pasity-kormánnyal szemben. A földmives-pártban uralkodó elkeseredett hangulatot nagyban fokozza a Dalmáciában folyó agrárreform.

A dalmáciai harmadik zóna kiűritése.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, okt. 5.

Rómából érkezett jelentés szerint Antonievity, az SHS állam római követe tegnap aláírta a rappalói szerződés fogantatására vonatkozó konvenciót. Olaszország részéről Tosti, olasz külügyminisztériumi államtitkár ratifikálta a konvenciót. A megegyezés szerint Olaszország október kilencedikéig kiűriti a dalmáciai harmadik zónát.

Megbomlott az olasz szocialista-párt egysége.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Róma, okt. 5.

A szociálista kongresszus szavazattöbbséggel elhatározta a párt szétszakadását és pedig úgy, hogy a Turatti-Treves-Modigliani irányzatot kizárja. Turatti kijelentette, hogy új szociálista-pártot alakít.

A görög kormányalakítás.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Athén, okt. 5.

Condioritis, görög tengernagy a felajánlott kormányalakítást visszautasította.

Görög politikai körökben máris új kombinációk merültek fel, bizonyosat azonban még nem tudni.

Garantáinak Ausztriáért.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Genf, okt. 5.

A népszövetségi tanács tegnapi ülésén eldöntötték az osztrák kérdést. A jótálló hatalmak az osztrák kormány három jegyzőkönyvét aláírták.

Wienben általános örömet keltett a hír, mert a kölcsöntől sok jót vár a lakosság. Pénzügyi körökben az a meggyőződés, hogy a garantáló jegyzék aláírása feltétlenül hatással lesz a tőzsdei árfolyam kialakulására.

TŐZSDE

Oktober 5.

Beograd. Valuta: Dollár 63.
Devizák: London 279, Páris 481, Zürich 1189, Milano 272, Berlin 290, Bukarest 39-50, Prága 208, Wien 8-65, Budapest 252.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Márka 120-140, Sokol 79-83, Dinár 3200-3360, Napoleon 9400.

Devizák: Berlin 120-140, Prága 79-83, Zagreb 800-840, Amsterdam 970-995, Bukarest 1550-1560, London 11125-11425, Milano 105-110, Páris 190-195, Sváje 470-485, Wien 310-320, Newyork 2500-2575, Varsó 34-35.

Zürich. (Zárlat.) Devizák: Berlin 025, Hollandia 207-90, Newyork 535-25, London 2398, Páris 4087, Milano 2287, Prága 1785, Budapest 022, Zagreb 18750, Varsó 006, Wien 00075, Osztrák bélyegzeit 0008750.

Eltűnt Konstantin lemondási okirata.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, okt. 5.

Athéni körökben nagy nyugtalanságot kelt, hogy Konstantin lemondási okirata eltűnt. Az okiratot az államnyomdába küldték, ahol a királyhű tisztek megakadályozták a kinyomatását, abban a reményben, hogy valamiképpen sikerül majd a király visszahelyezését kivívniok. Az okirat eltűntetésével a rendőrség a királyhű tisztek egyik ismert csoportját gyanúsítja. A nyomozás nagy eréllyel megindult.

Csicserin leszerelési konferenciát akar.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Varsó, okt. 5.

Csicserin ismét azzal a tervvel foglalkozik, hogy a szövetségesek hívjanak össze egy leszerelési konferenciát, amelyen a kisenante államain kívül a többi európai állam is részt venne. Románia ellentmondó jegyzéket küldött az orosz kormánynak, amelyben kijelenti, hogy mindaddig nem vesz részt a leszerelési konferencián, amíg Oroszország nem mond le teljesen és véglegesen Besszarabiáról.

A faszisták kivonulnak Dél-tirolból.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Wien, okt. 5.

Bozen város igazgatását a kinevezett kormánybiztos átvette. A kormánybiztos hatáskörébe vonta az iskolákat is és azokat átadta a faszistáknak azzal a feltétellel, hogy azokban a német iskoláknak is helyt adnak.

A faszisták kijelentették, hogy ezzel az intézkedéssel megelégszenek és rövidesen kivonulnak Dél-tirolból.

A német birodalmi elnök-választás.

— A „Torontál” tudósítójának távirata.

Berlin, okt. 5.

Ez év végén vagy a jövő év elején megtörténik a birodalmi elnök-választás. Felsőszilézia kettősztásával a német birodalom határait megállapították, az utolsó ok tehát a választás elodázására, megszünt. A választás napját holnap tüzi ki a kormány. Valószínűleg decemberben lesz.

ecskerek.

3009

nény.

612-922.

és a vá-

részére

sapkara

re igényt

amelyhez

olandó, a

számvevő-

létül, hogy

ésőbb okt.

a polgár-

szept. 25.

mester.

ecskerek.

3010

nény.

611-922.

a városi

zére szük-

z árlejtés

rejtőzők,

hó 9-én

olgármes-

athoz egy

andó. A

evőségnél

szept 25.

mester.

olcsón

ült

áz

ékhelyi-

m szük-

eg. 1717

atalában.

zlet

esse!

masabb

1781

talában.

ó

nót

t.

igények

1716

ikinda.

ó

te

ány-

ületnek

5 hold

12

et

árnál

1727

Pál.

Európa és Amerika asszonyai nemzetközi békekonferenciát tartanak

A Torontól wieni szerkesztőségétől.

Wien, okt. 5.

A németországi Freiburgban most ült össze a nők nemzetközi békeligájának végrehajtó-bizottsága. A végrehajtó-bizottság tanácskozásain részt vesznek Anglia, Ausztria, Bulgária, Dánia, az Északamerikai Egyesült államok, Franciaország, Hollandia, Csehszlovákia, Magyarország, Németország, Olaszország és Ukrajna asszonyainak delegátusai. A jövő munkaterv megállapításánál elsősorban a békeszerződések revíziója érdekében folytatandó erélyes agitációt tüzték napirendre és ennek szolgálatában együtt kívánják működni más társadalmi egyesületekkel. E célból a tanácskozások folyamán már elhatározták, hogy ez év december 7-én Hágában nemzetközi békekonferenciát rendeznek és erre meghívják nemcsak a női ligához tartozó szűz nemzetközi szervezeteket, hanem a világ mindazon egyesületeit és testületeit, amelyek a háború elleni harcot tüzték ki feladatuk, valamint mindazokat az egyéniségeket, akik a politikai, tudományos és művészeti élet terén, valamint a sajtóban a béke szószólói voltak, tekintet nélkül a változott politikai helyzetre. A konferencia elnöki székét Jane Addams-nek a Hull-House világhírű megalakítójának, „Chicago első polgárának” ajánlották fel kábel útján. Az Amsterdamban székelő előkészítő-bizottság elnöki székébe Swanwick asszonyt, a béke-liga angol csoportjának elnöknőjét hívták meg.

A liga működésére és szellemére jellemző, hogy a francia delegátus indítványára sürgönyben felszólították a Népszövetség tanácsát, hogy még mostani konferenciáján adja meg Ausztriának a kért segítséget, mivel ez nem csupán Ausztriának, hanem az egész világnak érdeke. A német delegátusok egyikének kívánságára viszont a női liga francia csoportja németnyelvű röpíratban fogja ismertetni Franciaország súlyos gazdasági helyzetének legfontosabb adatait, hogy egyúttal enyhítse azt a gyűlöletet, amelyet Németországban a francia követelések keltenek. Miként tehát látjuk, a nemzetközi női liga minden törekvése arra irányul, hogy az ellentéteket kiküszöbölje és ezért a decemberi hági konferenciának, amelyen egyébként résztvesznek a világ összes pacifista szervezetei, fokozott érdeklődéssel nézhetünk előre. Talán a nők fogják megvalósítani azt, amit a férfiak nem tudnak, a kibékülést és az igazi békét.

Ocsóbb lett az albán vizum. Beogradból jelenti tudósítónk: Az albán kormány az utlevélvizum díját husz aranyfrankról tíz aranyfrankra szállította le.

Faházakat állítanak fel Beogradban. Beogradból jelenti tudósítónk: A szociálpolitikai minisztérium nyolcvanhat faházat kapott a német jóvátételből. A faházakat rövidesen felállítják. A minisztérium a jóvátételt elosztó bizottságtól még ugyanennyi faházat kért.

Görögország a háború folytatására készülődik.

Az angolok külön tárgyalnak a törökökkel. Sevres után Skutari.

— A „Torontól” tudósítójának távirata —

Róma, okt. 5.

Harrington Csanak kiürítéséről a törökök egyik képviselőjével külön tárgyalt, mert az angolok szerint ebben a kérdésben külön kell határozni.

Kiszivárgott hírek szerint Mudániában Anglia és Törökország között erős eltérések merültek fel, amelyek a konferenciát el fogják nyújtani. Lehetséges, hogy a konferencia kompromisszummal végződik.

A törökök beleegyeznek abba, hogy kisebb angol csapatok a kis-ázsiai partokon maradjanak.

Hír szerint az angolok a thráciai kérdésben az engedékenység politikáját folytatják.

A szövetségesek kiküldöttjei és Izmed pasa között állítólag meg egyezés jött létre és pedig a szeptember huszonharmadikán kelt jegyzék alapján. A jegyzék szerint a törökök csak a békekötés után vonulhatnak be Thráciába. Az érdekelt körök véleménye szerint kétséges, hogy a görögök a döntés előtt meghajolnak. A görögök ugyanis elszánták magukat arra, hogy Thrácia birtokáért a szövetségesek nélkül is újból felveszik a harcot a törökökkel.

Az „Intransigeant” jelentése szerint Kemal képviselője kijelentette, hogyha Anglia Angora követeléseit elutasítaná, a tárgyalásokat azonnal megszakítják és a csapatokat haladéktalanul Konstantinápoly ellen indítják.

A Havas-ügynökség jelentése szerint hetven ezer főnyi kemalista csapat, negyven ezerrel tartálékkal készen áll az angolok megtámadására. Az első összecsapás akkor kezdődik, amint nyilvánvalóvá válik, hogy az angolok a török követelések elutasítása mellett foglalnak állást.

London, okt. 5.

A szövetségesek jegyzék útján javaslatot tettek az angorai kormánynak, hogy a békekonferenciát Vencében, vagy hogyha a török kormánynak ez nem konvenial, Skutariiban tartsák meg. A török minisztertanács minden valószínűség szerint Skutarit fogja a béketárgyalás színhelyéül választani.

London, okt. 5.

A görög és török menekülőknek megtiltották, hogy bolgár területre lépjenek. Bulgária a semlegesség látszatát akarja azáltal megőrizni, hogy sem a török, sem a görög menekülteket nem fogadja be az országba.

A mudániai konferencián résztvevő görög delegátusok kormánytól utasítást kaptak, hogy ne adják beleegyezésüket Thráciának a görögök általi kiürítéséhez.

Mivel az athéni forradami bizottság előreláthatóan ellenséges magatartást tanúsít a mudániai megállapodásokkal szemben, Izmed kifejezte azt az óhaját, hogy Görögországot szigorú intézkedésekkel kényszerítsék Thrácia kiürítésére.

Ugy látszik, hogy a törökök beleegyeznek Thráciának szövetségek közötti megszállásába, de csak az ententének azon ígérete ellenében, hogy a görögöket ellenkezés esetén a kikötők blokádjával fenyegeti és Törökországnak — ha a szükség úgy kívánja — megengedi a fegyveres közbelépést.

London, okt. 5.

Athéni hírek szerint a hangulat Görögországban, de különösen Athénben meglehetősen szövetségesellenes. A görög lapok eléggé nyíltan arról írnak, hogy a szövetségesek

nem tettek meg mindent, hogy Görögországot megsegítsék és megvédjék a török támadások ellen. Görögország népe a kábultságból újból feléledt s Thráciát körömszakadtáig megvédi. A hadsereg reorganizáci

Mudánia, okt. 5.

A mudániai konferencia első ülése után az a hír terjedt el, hogy Izmed pasát más török delegátus fogja felváltani. A Havas-ügynökség jelentése szerint Izmed pasa már a második értekezleten is részt vett és mindvégig tagja marad a mudániai konferenciának, miután a török kormány teljes bizalmát bírja és a kormány a pasa eddigi működését is helyesli.

London, okt. 5.

A konstantinápolyi főhadiszállás jelentése szerint a szövetségesek Izmed pasával oly értelmű jegyzéköt dolgoznak ki, amely szerint a kemalista csapatok parancsot kapnak, hogy kerüljék az angol csapatokkal való találkozást.

Konstantinápoly, okt. 5.

ója folyamatban van; újabb behívások is történtek, úgy hogy Görögország rövid időn belül harc- és támadásképes csapatokkal fog rendelkezni.

London, okt. 5.

Venezelosz londoni tárgyalásai alkalmával kijelentette, hogy a görög lakosság teljes kiűrtését jelentené, hogyha Thrácia török igazgatás és hatalom alá kerülne. Ezért azt javasolta, hogy a szövetséges csapatok szállják meg Thráciát mindaddig, amíg az ország sorsáról nem történik végleges döntés.

HIRES

Miután a becskeréki gimnázium valamennyi magyar osztálya minden valószínűség szerint a jövő hét folyamán megnyílik, saját érdekében felhívjuk az érdekelt tanulókat, hogy ne hagyják el a várost, míg az iskola megnyitására vonatkozó rendeletet az iskola igazgatója meg nem kapja.

A bácskai alispán a Magyar Párttól, Dr. Radisity Lázár alispán tegnap délelőtti Sentára érkezett. Az alispán Sentán meglátogatta a város előkelőségeit, köztük dr. Söti Adámot, a Magyar Párt elnökét, akinél hangsúlyozta, hogy ebbeli minőségében kereste fel. Az alispán kijelentette a sentai Magyar Párt elnöke előtt, hogy a Magyar Párttal való együttműködést óhajtja, a kisebbségi sérelmek orvoslásával és az alkotmány betartásával a konszolidáció elérésére törekszik. Ezért kérte a Magyar Párt szervezeteit, hogy bármilyen sérelem miatt hozzá forduljanak panasszal.

A kereskedelemügyi miniszter szabadságon, Vilovity kereskedelemügyi miniszter bejelentette Pasity miniszterelnöknek, hogy hosszabb szabadságra megy. A kereskedelemügyi minisztert Omerovity egészségügyi miniszter fogja helyettesíteni.

A butorasztalosok sztrájkba léptek. A butorasztalosok a napokban bérköveteléssel állottak elő. A butorasztalos-segédék ugyanis az eddigi 26 korona 40 filléres órabérlükhöz negyven százalékos drágasági pótlék megadását kérték, a munkaadók azonban nem fogadták el követelésüket s így a butorasztalosok esütörtökön reggel sztrájkba léptek. Az egyeztető tárgyalások folynak.

Ötszáz ezer dollárért kelt el egy Rembrandt-kép. A Newyork Herald írja: Joseph E. Winderer bankár megvásárolta Rembrandtnak a Levétel a keresztről című festményét. Az összeget, amelyet a világhírű képművészért fizetett, bizonyos körök ötszáz ezer dollárra becsülik.

Új világrekord a repülés terén. Párisból jelentik: Vasárnap reggel 11 órakor a Ville-Sauvagei repülőtelepen felszállt Sadi-Lecoine aviatikus egy Nieuport-Délane típusú gépen és 341 kilométer sebességet ért el óránként. Ezzel az olasz Braekpapa által tavaly nyáron felállított 336 kilométeres világrekordot 5 kilométerrel túlhaladta.

* Amerikai utlevéllel rendelkezők, akik eddig vizumot nem kaptak, azonnal forduljanak a Banatska Trgovačka Agenciájához, Alexandrova u. 27, ahol díjtalanul kapnak sürgős utbaigazítást.

A kereskedelmi- és iparkamara igazgatóságának az ülése. A bánági kereskedelmi és iparkamara igazgatósága tegnap délután ülést tartott, amelyen a grémium ama felterjesztését tárgyalta, hogy a kamara saját kebeléből válasszon egy kereskedelmi bíróságot, amely a Bánág egész területére birna hatáskörrel. A kamara igazgatósága a javaslatot elfogadta és elhatározta, hogy megteszi a kellő előkészületeket. Az igazgatóság ezenkívül hozzájárult ahhoz az indítványhoz, hogy a bánági kereskedők, gyárosok és iparosok csatlakozzanak a jövő évben Novi Sadon tartandó vajdasági árukiállításra való részvételhez. Evégből elhatározta az igazgatóság, hogy vasárnap a közelebbi ügyek megbeszélésére egy kereskedők, gyárosokból és iparosokból álló három tagú delegációt küld Novi Sadra.

A gyenge tanulók nem sportolhatnak. Beogradból jelenti tudósítónk: A közoktatásügyi miniszter köriratot intézett az összes gimnáziumok igazgatóihoz, amelyben felhívja őket, hogy a tanulásban gyenge előmenetelt tanusító diákokat tiltsák el a sportjátékok gyakorlásától. Ugyanis a miniszter több helyről azt az információt kapta, hogy a diákok a sportjátékok miatt elhanyagolják a tanulást.

A becskerekéi vásár első napja. Ma kezdődött a becskerekéi őszi vásár, amely egyike az év legforgalmasabb vásárjainak. Már kora reggel nagyszámúban hajtották fel a szarvasmarhákat, de akad bőven sertés és juh is. Az árak meglehetősen magasak voltak, ennek dacára azonban vétel aránylag sok történt. Holnap ló, holnapután pedig kirakó-vásár lesz.

A háztulajdonosok sztrájkja Wienben. A wieni háztulajdonosok sztrájkot szerveztek, mert a lakbéréket nem tudják a kedvük szerint emelni, ellenben az adó folytonosan emelkedik. Az adó és tatarozási költség ugyyszólván az egész házbérlővel szemben emelkedik, néhol nem is futja. A wieni háztulajdonosok a sztrájkmozgalmat a vidékre is ki akarták terjeszteni, de az nem járt eredménnyel.

Beszállították az ügyészségre a vranjevoi gyilkost. Megírta a „Torontál”, hogy Vranjevón Petrovity Miladin vendéglős vasvillával megölte Mojity Milán zenészt, mert az másnapra akarta elhalasztani az elfogyasztott italok árának megfizetését. Tegnap ejtették meg Vranjevón az áldozat felboncolását. A boncolás megállapította, hogy a halál nem ütés, hanem szúrás által következett be. A tettes a vasvillával áldozata felé ütött, a villa egyik ága pedig a véletlen folytán a szemébe, illetve a szemén át az agyvelőbe hatolt. A halál egy pillanat alatt állhatott be. — A gyilkos vendéglőst tegnap hozták be Beeskerekre, ahol átadták őt az ügyészség fogházának.

Francia repülőgép a budapesti repülőtéren. Budapesti tudósítónk jelenti: Egy francia hadirepülőgép leszállt a budapesti repülőgéptéren. A telep parancsnoka tiltakozott az engedély nélküli leszállás ellen, de a francia tiszték beigazolták, hogy kénytelenek voltak leereszkedni, mert a gép motorja defektust kapott.

A király kezében — a becskerekéi zárda elemi iskolájának a sorsa.

Összeírják a zárda növendékeit.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, okt. 6.

Megírta a „Torontál”, hogy a közoktatásügyi miniszter rendelete alapján megszüntették a becskerekéi zárda elemi iskoláját. A megszüntetés oka állítólag az volt, hogy az ország területén a fennálló törvények szerint magániskolák nincsenek s így tehát a zárda elemi iskolája sem maradhatott meg.

A szülők — miután meggyőződtek róla, hogy a megszüntetés nem helyi eredetű — elhatározták, hogy mindent megtesznek az iskola további fennmaradása érdekében. Azért huszonhat tagból álló deputációt szerveztek, hogy Beogradban illetékes helyen tiltakozzanak a kérdéses rendelet miatt.

A nő-küldöttség kedden járt Beogradban, a kultuszminisztériumban, ahol a közoktatásügyi miniszter titkára fogadta őket. Miután itt nem kaptak kielégítő választ s legkisebb jóakaratot sem tanúsítottak még az indokok meghallgatásánál sem, elhatározták, hogy magához a királyhoz fordulnak jogorvoslásért.

A nő-deputáció evégből felkereste az udvari kabinetiroda főnökét, aki igen szívélyesen, lekötöző ud-

variassággal fogadta a küldöttséget és érdeklődéssel hallgatta végig az előadott panaszt. Sajnálatait fejezte ki a küldöttségnek, hogy érkezésük előbb nem tudott s így fogadtatásuk végett nem tehetett jelentést a királynak. Megígérte azonban, hogy a szülőknek aláírásával ellátott kérvényét átnyújtja a királynak, aki valószínűleg meghallgatja a panaszt és orvosolni fogja a bajt.

Érdeklődünk a zárdában, hogy érkezett-e a valami utasítás az elemi iskolát illetően és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy újabb döntést nem kaptak s így egyelőre még szünetel a tanítás.

Mindenesetre bizalommal várjuk az ország koronás fejének döntését, reméljük, hogy meghallgatja a magyar szülők kérelmét és újra megnyitja a kultúra egyik elnémitott szentélyét, a becskerekéi zárda árván maradt elemi iskoláját.

Mint utólag értesülünk, a zárda elemi iskolájának növendékeit hatósági személyek összeírják. Az összeírás azért történik, hogy a tanulókat beoszthassák az illetékes állami elemi iskolákba.

A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak ülése. A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete október 8-án, vasárnap délelőtt 10 órakor ülést tart a becskerekéi Munkás-Oththonban. Az értekezlet napirendjén a pénzügyigazgatóság 37600—922. számú leirata szerepel, amely a kivett adónak a leszállításáról szól. Az értekezleten saját érdekében minden tag jelenjen meg.

2000 millió évig lesz még élet a Földön? Nagy ünnepet ül most Lipcsében a német tudományos világ. Ebben a hónapban volt ugyanis száz esztendeje annak, hogy megalakult a Német Orvosok és Természettudósok Egyesülete, amely 100 évvel ezelőtt Lipcsében tartotta első felülvizsgáló ülést. A mostani jubiláris üléseken nemcsak német, hanem más nemzetiségű tudósok is tartanak előadásokat, amelyek közül legnagyobb érdeklődést Svante Arrheniusnak, a Nobel-díjas világhírű svéd természettudósnak előadása keltette. A svéd tudós a világűrben lejátszódó fizikai és vegytani tümenyekről és ezeknek törvényszerűségéről értekezett s főképpen a Nap melegségével foglalkozott. Az ő véleménye szerint körülbelül ezermillió esztendő óta vannak szerves lények a földön és így természetes, hogy a Nap azóta egyforma intenzitással sugározza ki a meleget. Eddig minden kísérlet, amely arra vonatkozott, hogy megmagyarázza ezt a hatalmas hőkisugárzást, anélkül, hogy a Nap hőségének csak a legkisebb kihülségi processzusát is észrevették volna, hiábavalónak bizonyult. Most azonban a tudomány az elektron-elmélet segítségével közelebb jutott ennek a felderítéséhez. Most ugyanis két új hőenergiaforrást ismerünk, amelyek egyike abból származik, hogy az elektronok (az atomokban bolygóként ke-

ringő kis részecskék) újra egyesülnek az atom pozitív magjával és ezáltal olyan hőmennyiség keletkezik, amelyek a Nap hővesztését még legalább 1000—2000 millió esztendőre tudják fedezni. Ennek következtében a földi élet erre az időre biztosítva van.

* **Atulások és csekk kiírások** — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközöl a Nagybecskerekéi Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16, — Vezérigazgató 52.**

* **Vas- és fémöntvényeket** Krausz-nál, Veliki Beeskerek. — Telefon-szám 329.

* **Atulások, hitellevelek és csekk** az összes bel- és külföldi piacokra, valamint **valutabiztosítások** árukivitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.T. fiókjánál (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

Wirtschaftlicher Kompass. A Bánági Kereskedelmi- és Iparkamara kiadásában német nyelven megjelenő kereskedelmi és ipari törvénytár második füzeté a napokban jelenik meg a következő tartalommal: Auszug aus dem Gesetze über das Budgetzwölftel. — Valutaversicherung in Dinaren. — Abänderung und Ergänzung im Ausfuhrzolltarif. — Beschluss des Finanzministers über Dinarzahlungen zugunsten ausländischer Firmen. — Ursprungszeugnisse. — Aufhebung der Getreideeinfuhrzölle. — Erhöhung des Ausfuhrzölles auf Fett. — Erhöhung der Konsumsteuern. — Valutaversicherung bei Kleienexport. — A kamara törvénytára a hivatalos lapban való megjelenésük után hiteles német fordításban

azonnal hozza a kereskedő- és ipari köröket érdeklő összes törvényeket és rendeleteket. A törvénytár október füzetek alakjában jelenik meg és ára 16 oldalas ivenkint 5 dinár. Az első füzet a munkásbiztosításról szóló törvényt és annak végrehajtási utasítását tartalmazza, terjedelme 6 és fél iv, ára 32-50 dinár. A most megjelenő második füzet terjedelme 16 oldal, ára 5 dinár. Állandó előfizetők az egyes füzeteket portómentesen kapják. — Megrendelhető **Wirtschaftlicher Kompass** címen. Veliki Beeskerek. Postafiók 42.

Nem lesz színi szezon Beeskerekén.

Kevés hangverseny — kevés táncmulatság.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, okt. 6.

Beköszöntött az ős, sok kellemetlen bajával, gondjával együtt. Nem is oly régen még meleg nyári nap-sugár kergetődzött az utcákon s könnyű öltözeti urak és hölgyek esőkoltatták magukat a nap simogatón lág hevétől, — de ma már csak gyenge bucsucsókját leheli a hideg járdákra, amelyeken szomorú borongós emberek, felhajtott galléru felöltökből sietnek előre, mintha a mult tovasuhanó láthatatlan uszályát kergetnék. Az ős pedig könyörtelenül ott van a sarokban.

A sok-sok nyomorúság közepette az ősnek is megvoltak az örömei: Ilyenkor voltak azok a bizonyos forró színházi esték, hangversenyek, kulturmatinék és végül a könnyű muzsa, a tánc, a mulatságok. S ha ma keressük ugyanazokat, hiába fáradozunk, hiába kérdezősködünk — a felelet tompán zug, szomorúan — nincs.

Vajjon tényleg nincs? Ezt akartuk megtudni, amikor érdeklődünk az esedékesült színházi szezon irányában. Grubity Andrea dr. városi főjegyzőhöz fordultunk, aki kijelentette, hogy az idén ősszel nem lesz társulatunk. A novisadi Sterija-társulat játszik a Bánágban, ez a társulat azonban évenként csak egyszer járja be a vajdasági városokat. Mivel Beeskerekén ez év elején volt, legközelebb csak a jövő év májusa felé jön Beeskerekre. Másnyelvű társulatunk pedig nincs, be kell tehát érnünk a műkedvelőkkel.

Derék, szorgalmas műkedvelőink a tőlük telhető módon igyekeznek is a közönség várakozásának eleget tenni. Bámulatraméltó törekvéssel, szilárd akarattal, minden akadályt leküzdő kedvvel látnak neki az

Rózsaburgonya

Steyer-alma

ládákban (Tafelobst)

Makói vöröshagyma

nagyban és kicsinyben kapható

Beck Gábor Géza

export-import cég, Veliki Beeskerek, a zárdával szemben. 1737

